

Jó szomszédok
a közös
jövőért

A projekt az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

Interreg - IPA CBC
Magyarország - Szerbia

EduWine HUSRB/1903/43/0073

Vezető partner: Educons Egyetem (Univerzitet Educons, Sremska Kamenica) További Partnerek: "Borislav Mihajlovic - Mihiz" szakközépiskola (Srednja stručna škola "Borislav Mihajlović Mihiz", Irig) és a **DKMT Duna - Körös - Maros - Tisza Eurorégiós Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Közhasznú Kft.**

A projekt tartalma:

„Kadarka szalonok” megrendezése; tananyag a Kadarka termesztéséről és a Kadarka bor készítéséről; 0,5 hektár Kadarka szőlő ültetvény kialakítása a Szerémségben, a jövő borászai számára ösztöndíjprogram; high-tech szőlészeti-borászati labor, bemutatóterem és borászati pince kialakítása; dkmtwine honlap; két tanulmány a szőlészeti-borászati ágazat témában.

JOGI NYILATKOZAT

Ez a dokumentum az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg. A dokumentum tartalmáért teljes mértékben (a) DKMT Nonprofit Kft. vállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió és / vagy az Irányító Hatóság állásfoglalását tükröző tartalomnak.

Hajós-Bajai borvidék

A borvidékről

A Hajós-Bajai borvidék az ország déli részén, a Duna-Tisza közén, a Bácskai löszös síkságon helyezkedik el, nyugatról a Duna, északról és keletről a folyó homokos hátságai határolják. A térséget változatos terepek jellemzik, amelyek kiváló feltételeket biztosítanak a szőlőtermesztéshez és a minőségi borkészítéshez. A váltakozó kisebb dombok és völgyek ideális helyszínei a szőlőültetvények telepítésének. A borvidék szubmediterrán éghajlatának, löszös, humuszos-homok talajadottságainak köszönhetően számos kiváló minőségű, hungarikumnak számító borfajta hazája. A történelmi források szerint a 18. század folyamán betelepült sváb lakosok hozták magukkal azt a szakértelmet, amely megalapozta a borvidék szőlő- és borkészítését.

Jellemző szőlőfajták és borok

A borvidék legjellemzőbb szőlőfajtái a chardonnay, generosa, rajnai- és olaszrizling, cserzei fűszeres, kékfrankos, cabernet franc és sauvignon, valamint a kadarka és királyleányka. A Hajós-Baján készült borok, amelyek általában kis mennyiségben készülnek, határozottan különböznek a többi magyar borvidék boraitól. A régiót e tekintetben is sokszínűség jellemzi, hiszen a száraz boroktól a jégborokig minden borfajta megtalálható a kínálatban. A legtöbb könnyű, gyümölcsös és friss, néhány pedig fűszeresebb aromájú.

A legjellemzőbb borai a száraz vörösek közül a kadarka, a portugieser, a kékfrankos, a cabernet franc és a cabernet sauvignon szőlőfajtákból készülnek. A fehér fajták között megtalálható az irsai olivér, a cserzei fűszeres, a generosa, az olaszrizling, a chardonnay, az ezerjő és a kövidinka is. Rozé borok is készülnek szép számban a borvidéken, elsősorban kékfrankosból, de merlot, pinot noir és kadarka fajtákból is remek borok születnek.

Ismert borászatok: Császártöltésen a Szemerey, a Lakner Pince, a Csanádi Szőlőbirtok, Hajóson a Huber, Sziegl, Knehr és Beck Pince. Az érsekhalmi Anna Borház és a Nemesnádudvaron működő Gruber, Mezőfi és Rittgasszer Pincészet mellett kiemelkedő a borotai Koch Borászat.

Cserzei fűszeres

Chardonnay

Olaszrizling

Látnivalók

Hajós nevezetessége Európa legnagyobb pincefaluja a Hajósi Pincefalu, amely 1200 prэшáz-borospincét foglal magában, de több száz pince és prэшáz található Császártöltésen és Nemesnádudvaron is. Hajóson a pincefalu mellett nézzék meg a gyönyörűen felújított, eredetileg a kalocsai érsek által 1740-ben Mária Teréziának épített, rezidenciának, majd később egy árvaháznak helyet adó Hajósi Barokk Kastélyt. Császártöltésen a Walter Boldizsár és első felesége nevéhez fűződő tájházat érdemes megnézni, ahol a sváb családok hétköznapijait ismerhetik meg.

A Duna és a Sugovica partján elterülő soknemzetiségű Baján mindenféleképp tegyenek sétát a folyók partján és a városban is. A bajai Szentháromság tér egy sor történelmi épület és műemlék gyűjtőhelye. Az egyik leghíresebb a barokk stílusú városháza, a hajdani Grassalkovich-palota, de itt található a Bácskai Kultúrpalota épülete is. A templomok közül érdekesség a ferences templom és a hozzá csatlakozó rendház, a már könyvtár és művelődési központként használt zsinagóga, ahol több kegytárgyat is megőriztek.

A Hajós-Bajai tájakat a környező Duna és Tisza uralja, ez Magyarország egyik legszebb természeti vidéke. A Gemenci-erdő Európa legnagyobb egybefüggő ártéri erdeje.

Hajósi pincesor

Kunsági borvidék (Bács-Kiskun megyei rész)

A borvidékről

A teljes Kunsági borvidék a Duna-Tisza közén helyezkedik el, délen a szerb határtól indul, északon majdnem Budapestig húzódik. A jellemzően homokos talajú régió az ország legnagyobb kiterjedésű borvidéke.

A termőhely klimatikus viszonyait a Magyarországon alapvetően uralkodó kontinentális éghajlat határozza meg. A napsütéses órák átlaga 2000 felett van évente, amely lehetőséget biztosít a szőlő tökéletesérésére. A régióra jellemző homoktalaj sajátossága, hogy gyorsan melegszik, világos színe a napsugárzást jobban visszaveri, ami segíti a szőlő érését is. A Kunsági borvidék a méltán híres homoki borok hazája. A borvidék Bács-Kiskun megyei részén kiváló borászatok találhatóak Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Akasztó és Kiskőrös környékén, Soltvadkert pedig kiemelkedő kínálatot nyújt nemzetközi viszonylatban is.

Jellemző szőlőfajták és borok

A Kunsági borvidék legjellemzőbb szőlőfajtái: a fehér fajták közül kiválóan érzi magát az irstai olivér, a cserszegi fűszeres, a generosa és a kövidinka is. A helyi borok illat- és zamatgazdagok, lágy és savas borstílusban készülnek. Teltebb fehérborok készülnek a sárfehér, az ezerjő, a chardonnay és az izsáki sárfehér OEM (eredetvédett száraz fehérbor) szőlőkből, de gyümölcsös és fűszeres borokat is készítenek cserszegi fűszeresből és generosa-ból.

A könnyű, fehér asztali- és tájborok mellett vörösborokat, pezsgőket és borpárlatokat szintén előállítanak a borosgazdák, van is miből, hiszen közel százféle szőlőfajta terem ezen a területen. A gyöngyözőborokat, habzóborokat és a pezsgőt az ezerjő, chardonnay és sárfehér fajtákból, rozé és vörösborokat kékfrankos, merlot, pinot noir, kadarka és cabernet sauvignon szőlőkből és azok variációiból készítenek.

Ismert borászatok: Frittmann Borászat, Ritter Borászat, Eifert Borászat és a Lantos Borház Soltvadkerten; Bogáromi Borbirtok, Akasztó; Szentpéteri Bor-pince és Vass Borászat Kiskőrös.

Sárszőlő

Kékfrankos

Látnivalók

A Kunsági borvidék, ahogy borokban, úgy látnivalókban is gazdag és színes kínálatot nyújt.

Kiskőrösön található a híres magyar költő, Petőfi Sándor szülőháza, a Kiskőrösi Úttörténeti Múzeum és a jól ismert az Old Car Museum is. Soltvadkerten a borászatok mellett a Vadkerti-tó ideális hely a pihenni vágyók számára. Kiskunfélegyházán az egykori börtön épületében – ahol a betyárvilág rettegett alakjait tartották fogságban – ma börtönmúzeum fogadja a látogatókat. Kecskeméten a szecessziós városközpont mellett érdemes megismerkedni a szecessziós belvárosi épületekkel, melyek közül kiemelkedő a Cifrapalota, továbbá érdemes felkeresni a Kecskeméti Planetáriumot is. Az állatbarátok a kecskeméti Vadaskertetet se hagyják ki, ahol a világ minden tájáról származó állatokat láthatják testközelből, valamint látogassák meg a kiskunmajsai szamárfarmot is! Kiskunhalason a Csipkeház és a gyógyfürdő mellett pusztai gyalogtúra és sóstó-parti séta várja a látogatókat.

A borvidék természeti szépségeire is érdemes időt szakítani, itt található a Kiskunsági Nemzeti Park, amelyet az UNESCO bioszféra-rezervátummá nyilvánított. A park lehetővé teszi a kirándulók számára, hogy tökéletes és érintetlen környezetben élvezhessék a helyi állat- és növényvilágot. Összterülete 570 négyzetkilométer és számos lenyűgöző látnivaló várja az érdeklődőket, köztük a Kolon-tó, amely az élővilágával nyújt felejthetetlen élményt. A dunapataji Szelidi-tó is várja a látogatóit, melynek partja kiválóan alkalmas pihenésre, étkezésre, kerékpározásra, túrázásra és horgászatra.

Kiskőrös

Szüretelés Soltvadkerten

Csongrádi borvidék

A borvidékről

Magyarország egyik legnagyobb múlttal rendelkező borvidéke a Csongrádi, mely a borkultúra fejlődésével egyre nagyobb ismertségre tett szert az elmúlt néhány évben. A Csongrádi borvidék a Tisza folyó jobb partján található, a borvidék termőterülete 14 000 hektár, számos szőlőfajtát termesztnek itt. A bort termelő települések négy körzetbe csoportosíthatóak, melyek: a csongrádi, kisteleki, pusztamérgesi és mórakalmi körzetek. A borvidék jellemzően sík terület, szélsőségesen kontinentális klímával rendelkezik, amely jellemzően csapadékszegény, a napsütéses órák száma itt a legmagasabb a magyarországi borvidékek közül, jellemzően évi 2050-2100 óra.]

Jellemző szőlőfajták és borok

A napsütéses órák átlagon felüli száma természetesen pozitív hatással van a szőlőtermelésre, illetve a szőlő minőségére, ami jelentősen magasabb cukortartalommal rendelkezik. A régió borainak savai lágyabbak összehasonlítva azon borokkal, melyeket a hegyvidéken termő szőlőből állítanak elő. A Csongrádi borvidék legjellegzetesebb fehérborai irsai olivér, cserszegi fűszeres, generosa és kövidinka szőlőfajtákból készülnek. A rozé- és vörösborokat pedig kékfrankos, merlot, pinot noir, kadarka és cabernet sauvignon fajtákból készítik.

Ismert borászatok: Bodor Martin Családi Borászat és Ungerbauer Családi Pincészet, Cson-

Merlot

Generosa

Kadarka

grád; Ujvári Pincészet, Kiskundorozsma; Tóth Pincészet, Ásotthalom; Zádori Pincészet, Szeged; Balogh Árpád kézműves családi borászata Hódmezővásárhelyen.

Látnivalók

A borturizmus iránt érdeklődők és a borfogyasztók a Csongrádi borvidéket mostanában kezdik csak felfedezni, holott Csongrád városa már 1986-ban kiérdemelte a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa kitüntető címet. Csongrád különleges, látnivalókban és rendezvényekben is gazdag település: a Belsőváros halászházai érintetlenül őrzik a középkori településszerkezetet, a fahíd ipari műemléki védelem alatt áll, a minden év augusztusában megrendezésre kerülő Körös-Toroki Napok pedig népszerű, természet közeli fesztivállal várja fiatalokat.

A régió természeti tájai tökéletes helyszínt biztosítanak a túrázás szerelmeseinek, akik gyönyörködhetnek a helyi növény- és állatvilágban. A régió egyik legkülönlegesebb látványossága Ópusztaszeren a Nemzeti Történeti Emlékpark, de a Körös-Maros Nemzeti Park is tartogat kirándulási lehetőségeket.

Hódmezővásárhelyen számos műemléket nézhetünk meg, református ó- és újtemplomot, az artézi kutat, a magtárat és az egykori úri kaszinót, de igazi különlegesség az Emlékpont, amely a város 1945 és 1990 közötti időszakát mutatja be.

A Tisza bal partján elterülő Szentes is érdemes a látogatásra, műemlékekben és látnivalókban (Kosztai József Múzeum, régi Megyeháza, Széchenyi-liget) gazdag a város.

A Dél-Alföld legnagyobb városát, Szegedet kulturális sokszínűség jellemzi, egyetemi városháza vonzó a fiatalok és a művészek számára. Szecessziós műemlékekben gazdag a Belváros, legismertebb épületei a Dóm, a Zsinagóga, a Reök palota és a Városháza. Remek kikapcsolódást ígér a családok számára a Vadaspark és Szegedi Tudományegyetem Füvészkertje, valamint a Tisza-part, a folyón található úszóházak és a part menti strandok. Nyári éjszakákon a Szegedi Szabadtéri Játékok előadásai szórakoztatják a turistákat.

Csongrád városháza

Fruška Gora

A borvidékről

A magyarok Szerémnek, a szerbek Sremnek hívják a rómaiak által Sirmium néven emlegetett, szemet gyönyörködtető tájat, melyet a Fruška gora lankái határoznak meg. A történelmi feljegyzések szerint az első szőlőültetvényeket Marcus Aurelius Probus római császár telepítette a mai Fruška gora területén.

A termőtalaj, az éghajlat és földrajzi elhelyezkedése kiváló lehetőségeket ad a szőlő- és bortermeléshez. Kontinentális, forró, száraz nyarak és hideg telek jellemzik, a Duna közelsége miatt a terület különleges mikroklímával rendelkezik. A termékeny feketeföld, az évszázados borkészítési tapasztalat és a titkos receptek a Szerémség lakosságát a legügyesebb borászokká, Sremski Karlovci (Karlóca) városát pedig „borfővárossá” tették.

Jellemző szőlőfajták és borok

A Szerémség jellemző fehér szőlőfajtái közé tartozik a kövidinka, a szerémi zöld, a bakator, a muskotály, a chardonnay, a župljanka, a furmint és az olaszrizling. Az itt termő kékszőlők: vranac, kékfrankos, merlot, pinot noir, kadarka, cabernet sauvignon, portugieser, seduša

A szerémi borászok leghíresebb vörösbora a cabernet sauvignon, amelyet a „vörösborkok királyának” is neveznek. A vörös szőlőfajták közül megemlíthető még a pinot blanc és pinot grigio. A legismertebb helyi fehérbor az olaszrizling. Az olaszrizling mellett a szerémi pincékben őrzött fehérborok közé tartozik a sajátos illatú tramini, az enyhén élesebb, de mégis frissítő ízű župljanka, valamint az azonos nevű fantasztikus sivatagi borokhoz használt minőségi szőlőfajták, mint a sauvignon és a neoplanta.

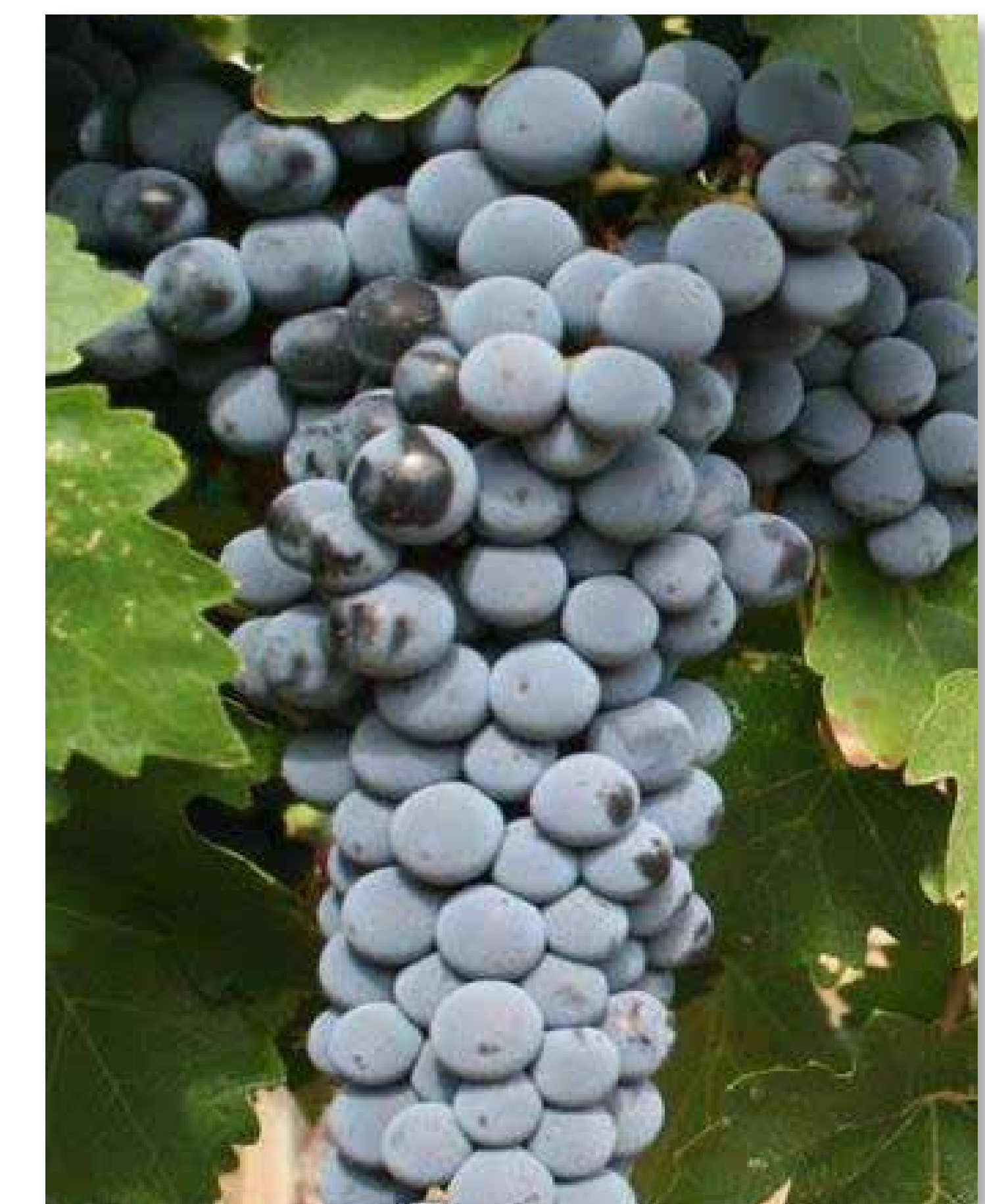
Ismert borászatok: Vinarija Deurić Mala Remeta; Vinarija Kovačević (Irig); Vinska kuća Erdevik (Erdevik); Vinarija Šijački (Banoštor), Wine Atelier Šapat (Novi Slankamen); Karlócán (Sremski Karlovci-ban) a Vinarija Živanović, a Vinarija Kiš, a Vinarija Vinum és a Vinarija Mrđanin.

Vranac

Generosa

Cabernet sauvignon

Látnivalók

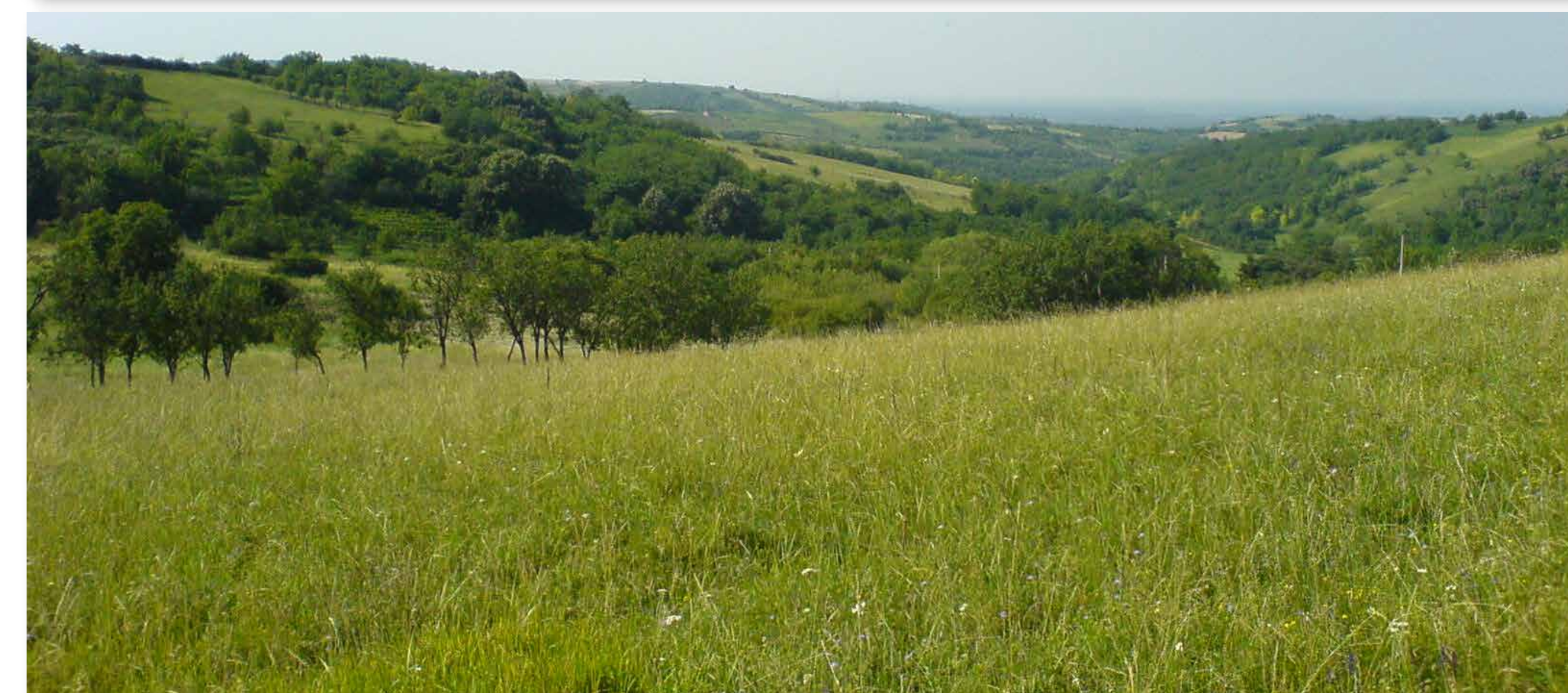
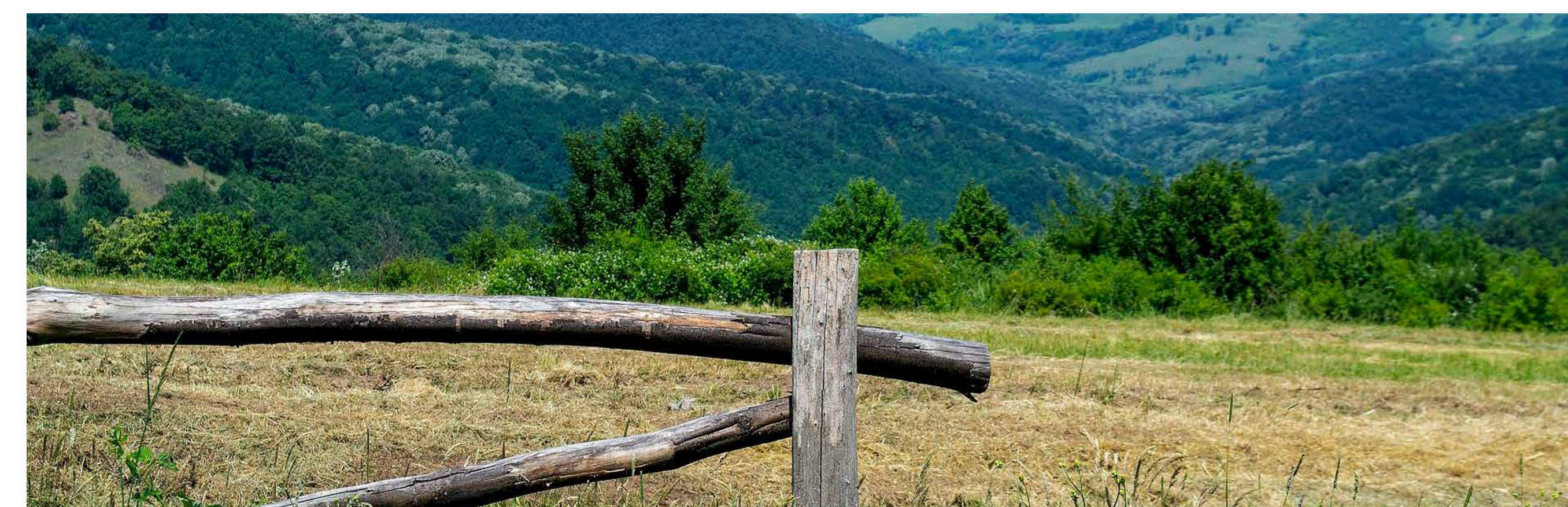
Sremska Mitrovica, az ókori Sirmium városa régészeti feltárásai igazi turisztikai látványosságnak számítanak. Sirmium maradványai között található: a császári palota, termálfürdő, magtár, ókori római vízvezeték.

A Muzej Srema (a Szerémség múzeuma) gazdag ókori gyűjteményei, a Szent Deme-ter-templom, valamint a Szent István-kápolna falainak minden négyzetcentimétere maga a történelem.

A várostól nem messze található a Fruška gora Nemzeti Park, amely változatos növény- és állatvilágáról, gyönyörű tájairól ismert.

Karlóca (Sremski Karlovci) sokak szerint a Vajdaság egyik legszebb kisvárosa. A város központjában az ortodox papi szeminárium és a pátriárka palotájának részletessége és történelmi múltja kiemelkedő. Karlóca büszkesége még a méhészeti múzeum, ahol a mézkészítés eszközei tekinthetők meg az elmúlt közel 200 évre visszamenőleg. Karlóca szélén, a hegy tetején található a béke kápolna, mely a karlócai békekötés helyszínén áll. Pontosan ott, ahol egykor az a sátor állt, melyben a szerződést aláírták.

A péterváradi-erőd (Petrovaradinska tvrđava) a Duna partján Újvidék legfőbb turisztikai látványossága, amely számos kulturális intézménynek, valamint eseménynek ad otthont. A erőd területén található Újvidéki Városi Múzeumban (Muzej Grada Novog Sada) felidézhetjük a vár történetét.

Szabadka-Horgosi borvidék

A borvidékről

A Szabadka-Horgosi borvidék a Szerb Köztársaság északi részén Szabadkától, illetve Palicstól északra, a magyar-szerb határ mentén foglal helyet. A vidéken uralkodó talajtípusok, vagyis a csernozjom és a homok, a mérsékelt kontinentális éghajlat és a kiváló szőlőfajták az ország határain túl is elismert, világszínvonalú borokat eredményeznek. A borvidék jellegzetes stílusát nem csupán talajtípusai, hanem a termesztett szőlőfajták bőséges választéka, valamint a környék borászainak sajátos termelési módszerei határozza meg. Ezek az elemek olyan borkultúrát hoztak létre a Szabadka-Horgosi borvidéken, amely egyedülállóvá tette ezt a borrégiót. A borvidék három alrégióból áll: a horgosi, a palicsi és a riđićai (regőcei) régió, amelyek közül a legnagyobb a palicsi szőlőültetvény.

Jellemző szőlőfajták és borok

A szabadka-horgosi ültetvényeken sauvignon blanc, merlot, chardonnay, rajnai rizling, cabernet sauvignon, pinot noir, kadarka, kövidinka, olaszrizling, ezerjő, manzoni bianco és a medenac beli egyaránt megterem. A helyi borok frissek, gyümölcsösek, élénkek és enyhén savanyúak. A borvidék híres fehérborai a kövidinka, szerémi zöld, bakator, muskotály, chardonnay és rajnai rizling szőlőfajtáiból készülnek.

A kékszőlők közül megtalálható a vidéken a kékfrankos, a merlot, a pinot noir, a kadarka és a cabernet sauvignon.

A helyi specialitásnak számító kövidinka és kadarka mellett ma már megtalálható a Szabadka környéki homokháti borászatokban a chardonnay, a rizling, a cabernet, a sauvignon és a merlot is.

A regőcei szőlészetekben most is termesztenek vörös, illetve fekete szőlőt, ezek közül a leggyakoribb a prokupac, a merlot és a kékfrankos, a fehérékből pedig van rizling, chardonnay és sauvignon blanc. Ismert borászatok: Vinarija Zvonko Bogdan, Palics; a Vinski salaš Čuvarđić és a DiBonis Borászat Szabadkán; a Vinarija Tonković, Bácsszőlős (Bački Vinogradi), a Maurer Borászat Hajdújárás (Hajdukovo). A kékszőlők közül megtalálható a vidéken a kékfrankos, a merlot, a pinot noir, a kadarka és a cabernet sauvignon. A regőcei szőlészetekben most is termesztnek vörös, illetve fekete szőlőt, ezek közül a leggyakoribb a prokupac, a merlot és a kékfrankos, a fehérékből pedig van rizling, chardonnay és sauvignon blanc.

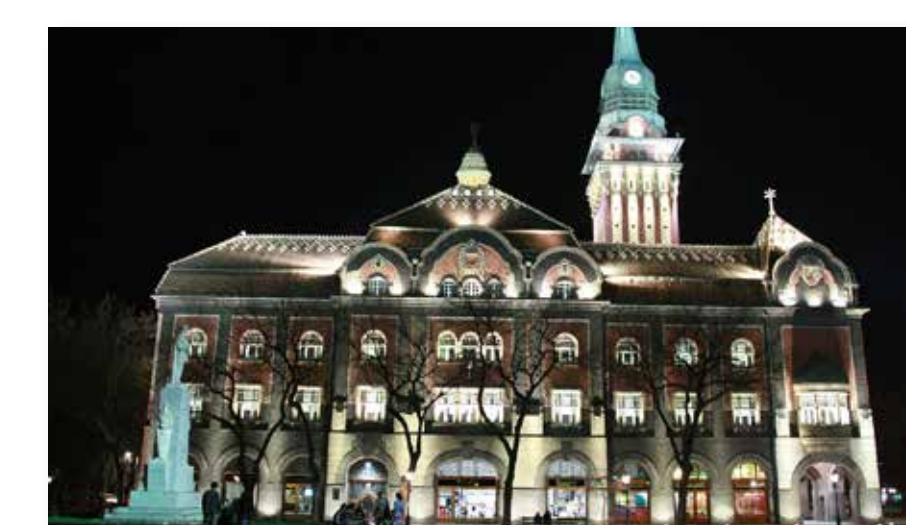
Kövidinka

Piros bakator

Látnivalók

Ha ezen a borvidéken jár, feltétlenül el kell látogatnia Szabadkára. A város jellegzetességei a gazdag kulturális örökség, a pazarul díszített szecessziós épületek, a multikulturális szellem és európai báj. A XIX. század végén, a XX. század hajnalán a szecesszió meghódította a várost, és gyönyörű épületeket eredményezett. Palics, a tó és az azonos nevű település Szabadkától 8 kilométerre keletre található. Minden évszakban kínál valami újat és megismételhetetlent, de ha ez nem lenne elég, érdemes ellátogatni a Ludasi-tóhoz is, ami védett vízi élőhely.

Szabadka

DiBonis pincészet

Horgos

Bánáti borvidék

A borvidékről

A Bánáti borvidék nem alkot egységes területet, hanem úgynevezett oázisokból áll össze, amelyek Nagyikinda (Kikinda), Nagybecskerek (Zrenjanin) és Versec (Vršac) köré csoportosulnak, ez a borvidék a Vajdaság második legnagyobb szőlőtermő régiója. Vršac nem csak a dél-bánáti, hanem valamikor az egész jugoszláviai borászat egyik központja volt, itt létesült a Vršacki Vinogradi, amely az egész országot „kiszolgálta” borral.

A Bánát földrajzi fekvésénél fogva megfelelő terep a szőlőtermesztésre. Éghajlata mérsékelt kontinentális, forró nyár, hideg tél és kevés csapadék jellemzi. A szőlőültetvények déli, délnyugati vagy délkeleti fekvésűek.

Jellemző szőlőfajták és borok

A Bánát legjellegzetesebb fehérszőlő fajtái a bánáti rizling, az olaszrizling, a župljanka, a rajnai rizling és a chardonnay. Vörösboraikat jellemzően smederevka, merlot, pinot noir, cabernet sauvignon és hamburgi muskotály kékszőlőkből készítik.

Versec környékén készül a fűszerezett „bermet”, amely a szerémségi és a bánáti térség ritkaságszámba menő csemegebora, ezt minden termelő a maga tudása és tapasztalata szerint helyi gyógyfüvekkel „ízesíti”.

Ismert borászatok: Nagyikindán a Zaveštaj (Örökség) Pincészet, Zrenjaninban a Somogyi Pincészet, Aradiban (Aradac) a Podrum Janošik és Versecen (Vršac) a Vinarija Vinik.

Bánáti rizling

Smederevka

Vranac

Látnivalók

A Bánáti borvidék mindhárom központjába érdemes ellátogatni!

Kikindán a város főtere (Gradski trg) mellett gyönyörűen díszített sétálóövezetet több évszázados, különböző stílusban kialakított épületek várják az idelátogatót. Itt található Európa egyik agrártörténeti ritkasága, az 1899-ben épült, ma is működőképes szárazmalom. A nagyikindai múzeumban pedig egy igazi turisztikai látványosság, egy teljes épségében megmaradt mamut csontváza látható!

Zrenjanin sokszínű, a multikultúrájáról, művészetekről, hídjairól is ismert város a Bega folyó partján. Központi teréről indulva számos különleges épület található, mint a barokk stílusú Városháza, a Nepomuki Szent János-székesegyház, a sétálóutcára érve a szecessziós stílusú épületek mellett igazi ritkaság a mór stílusban épült a helyiek által „Sherezade”-nak nevezett épület. Szinte közvetlenül a város mellett egy különleges természetvédelmi terület helyezkedik el, a „Carska bara”, amely ritka növény- és állatfajok élőhelye, mint a fehér és sárga tavirózsa, a keserűtök, a vízi gesztenye, különleges orchideáknak, a vidrának, teknősöknek, gémeknek, kormoránoknak...

A bánáti síkság közepén szinte valószínűtlenül kiemelkedő Verseci-dombon található Versec (Vršac) városában és környékén számos látnivaló található. Vršac számos kulturális és történelmi szempontból jelentős műemléknek, látnivalónak és természeti szépségének köszönhetően évek óta Vajdaság egyik vezető turisztikai célpontja. Egyik legismertebb látnivalója a verseci vár, ahová gyönyörű túraútvonal is vezet. A város környékén is van bőven látnivaló, a szőlőültetvények és a borospincék mellett a 15. századi alapítású Mesić kolostort is érdemes felkeresni.

Versec

Vršacki Vinogradi

A projekt az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

*Dobri susedi
stvaraju zajedničku
budućnost*

A projekt az Európai Unió
társfinanszírozásával valósul meg

Interreg - IPA CBC
Magyarország - Szerbia

JOGI NYILATKOZAT

Ez a dokumentum az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósult meg. A dokumentum tartalmáért teljes mértékben (a) DKMT Nonprofit Kft. vállalja a felelősséget, és az semmilyen körülmények között nem tekinthető az Európai Unió és / vagy az Irányító Hatóság állásfoglalását tükröző tartalomnak.